

PENSUMLISTE

HØST 2015

MASTERPROGRAM VED PROGRAM FOR LÆRERUTDANNING

**Master i fag- og yrkesdidaktikk og
lærerprofesjon**

Master i fag- og yrkesdidaktikk

Master i lærerprofesjon og yrkesutøvelse

INNHOLD

FELLESEMNER – MASTER I FAG- OG YRKESDIDAKTIKK	3
EDU3110 FAG- OG YRKESDIDAKTIKK SOM FORSKNINGSFELT I	3
EDU3103 FAG- OG YRKESDIDAKTIKK SOM FORSKNINGSFELT III.....	4
FELLESEMNE – engelsk og fremmedspråk, kunstfag, lærerprofesjon og yrkesutøvelse og yrkesfag	5
EDU3086 FAGSPESIFIKT SKRIVEEMNE.....	5
STUDIERETNING ENGELSK OG FREMMEDSPRÅK	8
EDU3087 AKADEMISK SKRIVING OG SKRIVING OG LÆRING	8
EDU3080 COMMUNICATIVE COMPETENCE	10
Bøker:	10
Artikler/bokkapitler:	11
Referanse materiale:	11
Anbefalt litteratur:	11
EDU3082 DRAMATURGISK KOMPETANSE I DIDAKTISK KONTEKST.....	12
STUDIERETNING KUNSTFAG	15
EDU3087 AKADEMISK SKRIVING OG SKRIVING OG LÆRING	15
EDU3070 KUNSTFAG, LEK OG BARNDOMSFORSTÅELSE	17
Kunstfaglig forskning:	17
Lek og barnomsforståelse:	18
Supplerende litteratur:.....	18
Bøker:	18
EDU3082 DRAMATURGISK KOMPETANSE I DIDAKTISK KONTEKST.....	19
STUDIERETNING NATURFAG	22
EDU3020 LÆRING OG UNDERVISNING I NATURFAG.....	22
EDU3021 NATURFAGENES EGENART	25
EDU3030 MUSEUMS OG VITENSENTERUTSTILLINGER	26
STUDIERETNING SAMFUNNSFAG.....	30
EDU3042 NØKKELBEGREPER FOR KRITISK SAMFUNNSFORSTÅELSE.....	30
EDU3044 DEMOKRATI OG MEDBORGERSKAP	31
Litteratur:	31

EDU3051 HISTORIEBEVISSTHET OG HISTORIEKULTUR.....	33
EDU3043 MODERNITET OG DANNING	33
STUDIERETNING YRKESFAG.....	35
EDU3087 AKADEMISK SKRIVING OG SKRIVING OG LÆRING	35
EDU3216 DOKUMENTASJON AV YRKESFAGLIG OG YRKESDIDAKTISK ARBEID.....	37
MASTER I LÆRERPROFESJON OG YRKESUTØVELSE.....	39
LPY3006 SELVVALGT TEORI	39
EDU3086 FAGSPESIFIKT SKRIVEEMNE.....	39

Med forbehold om enkelte endringer. Oppdateringer og manglende pensumlister blir oppgitt på emnets it's Learning-side. Pdf av pensumlisten kommer til å ligge på www.ntnu.no/studier/mfagd

---

FELLESEMNER – MASTER I FAG- OG YRKESDIDAKTIKK

EDU3110 FAG- OG YRKESDIDAKTIKK SOM FORSKNINGSFELT I 1.semester

Bøker:

- Repstad, Pål: *Mellom nærhet og distanse* (4. rev. utg.). Oslo: Universitetsforlaget 2009 (158 s.).
- Thurén, Torsten: *Vitenskapsteori for nybegynnere* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk 2009 (204 s). *Utdrag*
- Johannessen, Asbjørn, Per Arne Tufte og Line Kristoffersen: *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (4 utg.). Oslo: Abstrakt forlag 2006, kap. 1-2 (26 s). NB! Hele boken vil være pensum på EDU3111, våren 2016.

Artikler/bokkapitler:

- Amadou, Christine: "Universitetenes historie" i Seglen, Eli (red.); *Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis*. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001, s. 17-41 (24 s). *
- Collin, Finn: «Indledning», i *Konstruktivisme*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 2003, s. 11-33 (22 s.). *
- Carson, Nina (2007). Erfaringer og refleksjoner ved bruk av gruppeintervju i kvalitativ forskning. *Norsk pedagogisk tidsskrift* vol. 91, nr. 3, 220-231. (11 sider)
http://www.idunn.no/npt/2007/03/erfaringer_og_refleksjoner_ved_bruk_av_gruppeintervju_i_kvalitativ_forsknin
- Enebakk, Vidar: "Science wars og *De to kulturer*", i Meyer, Siri og Sissel Myklebust (red.); *Kunnskapsmakt*. Oslo: Gyldendal akademisk 2002, s. 73-98 (25 s). *

- Kjørup, Søren: "Videnskabens køn", i *Menneskevidenskaberne. Problemer og traditioner i humanioras videnskabsteori*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 1996, s. 121-143 (22 s). *
- Kragh, Helge: «Hvad er videnskab?», i Fink, Hans, Peter C. Kjærgaard, Helge Kragh og Jens Erik Kristensen: *Universitet og videnskab. Universitetets idéhistorie, videnskabsteori og etik*. København: Hans Reitzels forlag 2003, s. 145-192 (48 s). *
- Nielsen, Frede V.: "Fagdidaktikkens kernefaglighed", i Schnack, Karsten (red.); *Didaktik på kryds og tværs*. København: Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2004, s. 25-45 (20 s). *
- Nordenstam, Tore: "Humanioras inntog i vitenskapens verden" i Seglen, Eli (red.); *Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis*. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001, s. 42-73 (31 s). *
- Nordkvelle, Yngve: *Didaktikk på norsk - Om didaktikken i pedagogikkens skygge fra europeisk renessanse til i dag*. Forskningsrapport (Høgskolen i Lillehammer) nr. 102/2003 (42 s). *
- Nielsen, Kurt Aagaard: "Aktionsforskningens videnskabsteori", i Fuglsang, Lars og Poul Bitsch Olsen (red.); *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne. På tværs af fagkulturer og paradigmer* (2. utg). Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 2004, s. 517-547 (30 s). *
- Schnack, Karsten: "Dannelsens indhold som didaktikkens emne", i Schnack, Karsten (red.); *Didaktik på kryds og tværs*. København: Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2004, s. 9-24 (15 s). *
- Sivesind, Kirsten (2002). Didaktikk og klasseromsforskning - av samme slag? *Nordisk pedagogik* nr. 4, 244-250. (6 sider)

https://www.idunn.no/np/2002/04/didaktikk_og_klasseromsforskning_-_av_samme_slag
- Sjøberg, Svein: "Innledning: Skole, samfunn og fag", i Sjøberg, Svein (red.); *Fagdebatikk: Fagdidaktisk innføring i sentrale skolefag*. Oslo: Gyldendal Akademisk 2001, s. 11-48 (38 s). *
- Solli, Susanna M.: "Samfunnsvitenskapenes historie og vitenskapsteori" i Seglen, Eli (red.); *Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis*. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001. S. 74-95 (21 s). *

(* finnes i kompendiet som selges på Akademika, Dragvoll. Resten kan lastes ned fra NTNU).

EDU3103 FAG- OG YRKESDIDAKTIKK SOM FORSKNINGSFELT III

3.semester

- Knut-Andreas Christophersen (2013) Introduksjon til statistisk analyse: regresjonsbaserte metoder og anvendelser Oslo : Gyldendal akademisk. 203 s.

- Ulleberg, Pål og Hilmar Nordvik (2001) Faktoranalyse. Trondheim: Tapir. 33s.
- Øvrig litteratur oppgis ved semesterstart, og vil i hovedsak foreligge digitalt søkbar.

FELLESEMNE – engelsk og fremmedspråk, kunstfag, lærerprofesjon og yrkesutøvelse og yrkesfag

EDU3086 FAGSPESIFIKT SKRIVEEMNE

**Pensumliste EDU3086/ EDU3087
3.semester**

Bøker:

- Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T. L. (2010). *Skrive for å lære*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Hoel, T. L. (2008). *Skriving ved universitet og høgskolar*. Oslo: Universitetsforlag.

Artikler:

- Dysthe, O. (2000). "Den store teksten". Hovudfagsoppgåva som kjelde til frustrasjon og glede. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 58-73). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- *Dysthe, O. (2002). The learning potential of a web-mediated discussion in a university course. *Studies in Higher Education* 27(3), 339-352.
- *Dysthe, O., Samara, A. & Westrheim, K. (2006). Multivoiced supervision of Master's students: a case study of alternative supervision practices in higher education. *Studies in Higher Education*, 31(3), 299-318.
- Dysthe, O. (1996): Læring gjennom dialog – kva inneber det i høgare utdanning? I Dysthe, O. (red.): *Ulike perspektiv på læring og læringsforskning* (s. 105-135). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Dysthe, O. & Hertzberg, F. (2009). Den nyttige tekstresponsen – hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, O.K. mfl. (red.), *Tekstvurdering som didaktisk utfordring* (s. 35-43). Oslo: Universitetsforlaget.
- Engdal, M. (2012). Om å skrive seg fram og ha leser som venter på teksten – og om skrivelyst og skriveverksted på universitetet. I Folkvord, I., Ringrose, P. & Thowsen, I. (red.), *Skrift som livstegn* (s. 81-98). Trondheim: Akademika forlag.
- Hamilton, M. & Pitt, K. (2009). Creativity in academic writing. Escaping from the straitjacket of genre? I Carter, A., Lillis, T. & Parkin S. (red.). *Why writing matters. Issues of access and identity in writing research and pedagogy*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 61-79.

- Hertzberg, F. (2006). Skrivekompetanse på tvers av fag. I Elstad, E. & Turmo, A. (red.), *Læringsstrategier. Søkelys på lærernes praksis* (s. 111–126). Oslo: Universitetsforlaget.
- Hoel, T. L. (2012). Førstesemesterstudenten: Skriving i ukjent landskap. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 17-32). Trondheim: Akademika forlag.
- Ivanic, R., Clark, R. & Rimmershaw, R. (2000). What am I supposed to make of this? The messages conveyed to students by tutors' written comments. I Lea, M.R. & Stierer, B. (red.), *Student writing in higher education* (s. 47-65). Buckingham: Open University Press/Society for Research into Higher Education.
- *Paxton, M. (2007). Tensions between textbook pedagogy and the literacy practices of the disciplinary community: A study of writing in first year economics. *Journal of English for Academic Purposes* 6, 109-125.
- Skjøngh, S. (2012). Medstudentrespons og læringsverdi. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 159-174). Trondheim: Akademika Forlag.
- *Stock, I. (2010). *Masterstudenten i spenningsfeltet mellom etablerte konvensjoner og utvikling av egen faglig stemme*. (Masteroppgave NTNU). Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (kapittel 4 og 5, s. 39-95)

(Artikler som dere kan finne selv på Internett er markert med *. De andre artiklene finner dere i kompendiet.)

Fagspesifikk litteratur:

(Det velges minst 1 artikkel av litteraturen nedenfor som blir lagt ut i eget kompendium på it's learning ved semesterstart)

Kunstfag

- Ertsland, A.G. & Kristensen, K.O. (2010). Samskriving og dramatisering. Tekstskapande kompetansar hos førskolebarn og elevar på ungdomstrinnet. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 65-89). Trondheim: Tapir Akademiske Forlag.
- Maagerø, E. (2013). Pulverheksa og Grønnskollingen. Literacy i barnehagen. I Skjelbred, D. & Veum, A. (red.), *Literacy i læringskontekster* (s. 80-97). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Hovik, L. (2012). Rød Sko Savnet – en kunstnerisk forskningsreise fra hendelse til dokument. I Gjærum, R.G. & Rasmussen, B. (red.), *Forestilling, framføring, forskning: metodologi i anvendt teaterforskning* (s. 77-101). Trondheim: Akademika forlag.

Språkfag

- Blair, B. (2010). Criteria-Referenced Scales in English Writing Assessment. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 33-50). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

- Borgen, F. & Lund, R. E. (2013). Skriving i engelsk fellesfag, VG 1. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 151-170). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Greenall, A.J.K. (2000). Tanker mellom to språk. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 141-152). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Normann, A. (2014). "Jeg trodde dette kom til å bli barnslig, ..." Om bruk av autentiske bildbøker for å jobbe med engelsk skriving på ungdomstrinnet. I Kringstad, T. & Kvithyld, T. (red.), *Vurdering av skriving* (s.141-158). Bergen: Fagbokforlaget.

Yrkesfag

- Hoel, T. L. & Rokkones, K. L. (2012). Frå tommestokk til pc: yrkesfaglærarstudentar og skriving. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 239-249). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2012). Skrivehendelser i yrkesfaglig program i videregående skole: Martin og Jim gjør oppgave i faget industriteknologi. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 225-238). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Design og håndverk er et jentefag". Skriving og læringsressurser i programfaget design og håndverk på yrkesfaglig studieretning. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 70-94). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Er 73 ord nok?" Skriving og læringsressurser på yrkesforberedende fag i videregående skole. Teknikk og industriell produksjon. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 95-117). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Lærerprofesjon og yrkesutøvelse

Studenter kan velge litteratur fra lista «Anbefalt litteratur» som blir gjort tilgjengelig ved semesterstart.

STUDIERETNING ENGELSK OG FREMMEDSPRÅK

EDU3087 AKADEMISK SKRIVING OG SKRIVING OG LÆRING

Pensumliste EDU3086/ EDU3087

Bøker:

- Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T. L. (2010). *Skrive for å lære*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Hoel, T. L. (2008). *Skriving ved universitet og høgskolar*. Oslo: Universitetsforlag.

Artikler:

- Dysthe, O. (2000). "Den store teksten". Hovudfagsoppgåva som kjelde til frustrasjon og glede. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 58-73). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- *Dysthe, O. (2002). The learning potential of a web-mediated discussion in a university course. *Studies in Higher Education* 27(3), 339-352.
- *Dysthe, O., Samara, A. & Westrheim, K. (2006). Multivoiced supervision of Master's students: a case study of alternative supervision practices in higher education. *Studies in Higher Education*, 31(3), 299-318.
- Dysthe, O. (1996): Læring gjennom dialog – kva inneber det i høgare utdanning? I Dysthe, O. (red.): *Ulike perspektiv på læring og læringsforskning* (s. 105-135). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Dysthe, O. & Hertzberg, F. (2009). Den nyttige tekstresponsen – hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, O.K. mfl. (red.), *Tekstvurdering som didaktisk utfordring* (s. 35-43). Oslo: Universitetsforlaget.
- Engdal, M. (2012). Om å skrive seg fram og ha leserne som venter på teksten – og om skrivelyst og skriveverksted på universitetet. I Folkvord, I., Ringrose, P. & Thowsen, I. (red.), *Skrift som livstegn* (s. 81-98). Trondheim: Akademika forlag.
- Hamilton, M. & Pitt, K. (2009). Creativity in academic writing. Escaping from the straitjacket of genre? I Carter, A., Lillis, T. & Parkin S. (red.). *Why writing matters. Issues of access and identity in writing research and pedagogy*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 61-79.
- Hertzberg, F. (2006). Skrivekompetanse på tvers av fag. I Elstad, E. & Turmo, A. (red.), *Læringsstrategier. Søkelys på lærernes praksis* (s. 111–126). Oslo: Universitetsforlaget.

- Hoel, T. L. (2012). Førstesemesterstudenten: Skriving i ukjent landskap. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 17-32). Trondheim: Akademika forlag.
- Ivanic, R., Clark, R. & Rimmershaw, R. (2000). What am I supposed to make of this? The messages conveyed to students by tutors' written comments. I Lea, M.R. & Stierer, B. (red.), *Student writing in higher education* (s. 47-65). Buckingham: Open University Press/Society for Research into Higher Education.
- *Paxton, M. (2007). Tensions between textbook pedagogy and the literacy practices of the disciplinary community: A study of writing in first year economics. *Journal of English for Academic Purposes* 6, 109-125.
- Skjøng, S. (2012). Medstudentrespons og læringsverdi. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 159-174). Trondheim: Akademika Forlag.
- *Stock, I. (2010). *Masterstudenten i spenningsfeltet mellom etablerte konvensjoner og utvikling av egen faglig stemme*. (Masteroppgave NTNU). Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (kapittel 4 og 5, s. 39-95)

(Artikler som dere kan finne selv på Internett er markert med *. De andre artiklene finner dere i kompendiet.)

Fagspesifikk litteratur:

(Det velges minst 1 artikkel av litteraturen nedenfor som blir lagt ut i eget kompendium på it's learning ved semesterstart.)

Kunstfag

- Eritsland, A.G. & Kristensen, K.O. (2010). Samskriving og dramatisering. Tekstskapande kompetansar hos førskolebarn og elevar på ungdomstrinnet. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 65-89). Trondheim: Tapir Akademiske Forlag.
- Maagerø, E. (2013). Pulverheksa og Grønneskollingen. Literacy i barnehagen. I Skjelbred, D. & Veum, A. (red.), *Literacy i læringskontekster* (s. 80-97). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Hovik, L. (2012). Rød Sko Savnet – en kunstnerisk forskningsreise fra hendelse til dokument. I Gjærum, R.G. & Rasmussen, B. (red.), *Forestilling, framføring, forskning: metodologi i anvendt teaterforskning* (s. 77-101). Trondheim: Akademika forlag.

Språkfag

- Blair, B. (2010). Criteria-Referenced Scales in English Writing Assessment. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 33-50). Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Borgen, F. & Lund, R. E. (2013). Skriving i engelsk fellesfag, VG 1. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 151-170). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

- Greenall, A.J.K. (2000). Tanker mellom to språk. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 141-152). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Normann, A. (2014). "Jeg trodde dette kom til å bli barnslig, ..." Om bruk av autentiske bildbøker for å jobbe med engelsk skriving på ungdomstrinnet. I Kringstad, T. & Kvithyld, T. (red.), *Vurdering av skriving* (s.141-158). Bergen: Fagbokforlaget.

Yrkesfag

- Hoel, T. L. & Rokkones, K. L. (2012). Frå tommestokk til pc: yrkesfaglærarstudentar og skriving. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 239-249). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2012). Skrivelihendelser i yrkesfaglig program i videregående skole: Martin og Jim gjør oppgave i faget industrieknologi. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 225-238). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Design og håndverk er et jentefag". Skriving og læringsressurser i programfaget design og håndverk på yrkesfaglig studieretning. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 70-94). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Er 73 ord nok?" Skriving og læringsressurser på yrkesforberedende fag i videregående skole. Teknikk og industriell produksjon. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 95-117). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Lærerprofesjon og yrkesutøvelse

Studenter kan velge litteratur fra lista «Anbefalt litteratur» som blir gjort tilgjengelig ved semesterstart.

EDU3080 COMMUNICATIVE COMPETENCE

Bøker:

- Lightbown, P. M. & Spada, N. (2006). *How Languages are Learned*. Oxford: Oxford University Press.
- Nassaji, H. & Fotos, S. (2011). *Teaching Grammar in Second Language Classrooms. Integrating Form-Focused Instruction in Communicative Context*. London: Routledge.
- Nation, I.S.P. (2008). *Teaching Vocabulary. Strategies and Techniques*. Heinle: Cengage Learning.

Artikler/bokkapitler:

(Tilgjengelig ved kursstart)

- Thornbury, S. & Slade, D. (2006). Teaching conversation: Approach, design, procedure and process. Chapter 9, *Conversation: From Description to Pedagogy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Myles, F. (2010). The development of theories of second language acquisition. *Language Teaching*, 43(03), 320-332.

(Selvvalgte artikler og materiale, informasjon ved kursstart.)

Referanse materiale:

- Council of Europe. *Common European Framework of Reference for Language: Learning, Teaching, Assessment*. http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/framework_en.pdf.
- Utdanningsdirektoratet. *Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06*. <http://www.udir.no/kl06/ENG1-03/>.

Anbefalt litteratur:

- Cook, V. (2008). *Second Language Learning and Language Teaching* (Fourth edition). London: Arnold.
- Cook, V. (Ed.) (2009). *Contemporary applied linguistics, Volume 1, Language teaching and learning*. London: Continuum.
- Ellis, R. (Ed.) (2012). *Language Teaching Research and Language Pedagogy*. Chichester : Wiley-Blackwell.
- Flowerdew, Lynne (2012). *Corpora and Language Education*. Basingstoke : Palgrave Macmillan
- Hasselgreen, A.; Drew, I. & Sørheim, B. (2012). *The Young Language Learner. Research-based Insights into Teaching and Learning*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Hinkel, E. & Fotos, S. (2002). *New Perspectives on Grammar Teaching in Second Language Classrooms*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum.
- Larsen-Freeman, D. & M. Anderson (2011). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Mitchell, R. & Myles, F. (2004). *Second Language Learning Theories*. 2. utgave. London: Hodder Arnold.
- Nation, I.S.P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge Applied Linguistics.
- Neuner, Gerhard & Hunfeld, Hans (1993). *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Eine Einführung*. Berlin: Langenscheidt.

- Nunan, D. (2004). *Task-based Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press
- Savignon, S. J. (2002). *Interpreting Communicative Language Teaching: Contexts and Concerns in Teacher Education*. New Haven: Yale University Press.
- Simensen, A.M. (2007). *Teaching a Foreign Language*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Thornbury, S. (2006). *Grammar*. Oxford : Oxford University Press.
- Thornbury, S. (1999). *How to Teach Grammar*. Harlow: Longman.
- Thornbury, S. (2005). *How to Teach Speaking*. Harlow: Longman.
- Thornbury, S. (2002). *How to Teach Vocabulary*. Harlow: Longman.
- Thornbury, S. & Slade, D. (2006). *Conversation: From Description to Pedagogy*. Cambridge Language Teaching Library.
- Van Lier, L. (1988). *The Classroom and the Language Learner: Ethnography and Second-Language Classroom Research*. London: Longman.
- Van Lier, L. (2004). *The Ecology and Semiotics of Language Learning: a Sociocultural Perspective*. Boston: Kluwer Academic.

EDU3082 DRAMATURGISK KOMPETANSE I DIDAKTISK KONTEKST

Bøker:

a) Østern, A-L. (red.) (2014). Dramaturgi i didaktisk kontekst. Trondheim: Fagbokforlaget. (*hele boka, se leseliste om hva som leses nå*)

b) Østern, A-L., Stavik-Karlsen, G. & Angelo, E. (red.). Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling. Oslo: Universitetsforlaget

Følgende kapitler i bok b) hører til pensum (se leseliste):

Kap. 8. Konturer av sårbarhetens pedagogikk.

Kap. 12. Den estetiske erkjennelse.

Kap. 13. Provokasjon for å koble elevene på

c) Østern, T.P. & Strømme, Al. (2014). Sanselig didaktisk design. SPACE ME. Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Følgende kapitler i bok c) hører til pensum (se leseliste.) (Denne boken er også pensumbok i emnet Kunstfagdidaktisk forskning' for studenter på master i kunstfagdidaktikk):

Kap. 5. Reisen til evigheten. Design av en multimodal forelesing for ungdomsskoleelever.
 Kap. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner

Kompendium = artikler som legges ut på it's learning. Kompendiet kompletteres ved behov i løpet av studieåret. Artikler deles da ut av faglærer.

LESELISTE per samling/per kollokvierapport (3 totalt = arbeidskrav):

**Samling 1 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 1): ESTETISK
TILNÆRMNING TIL LÆRING og DRAMATURGI SOM KOMPOSISJON AV
UNDERVISNING**

Fra pensumbøker:

Fra a):

- Kap. 1. Østern, A-L. (2014). Dramaturgisk handlingsrepertoar – åpning, brytning, møter. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 9-17). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 2. Østern, A-L. (2014). Å tenke som en dramaturg i undervisningen. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 19-35). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap 3. Østern, A-L. (2014). Dramaturgiske modeller og samtidens utdanningskontekster. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 37-65). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 7. Øfsti, R. (2014). Etikk og estetikk som dramaturgisk dilemma og mulighet. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 141-147). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

- Kap. 12. Hohr, H. (2013). Den estetiske erkjennelse. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 219-233). Oslo: Universitetsforlaget

Fra c):

- Art. 5. Strømme, A. (2014). Reisen til evigheten. Design av en multimodal forelesing for ungdomsskolelever. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).
- Kap. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

**Samling 2 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 2):
LÆREREN-SOM-KROPP – lærerkroppen som dramaturgisk element**

Fra pensumbøker:

Fra a):

- Kap. 4. Østern, T.P. & Engelsrud, G. (2014). Læreren-som-kropp. Kontakt, kommunikasjon og ledelse som lærer-kropp. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 67-85). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 8. Stavik-Karlsen, G. (2014). Konturer av sårbarhetens pedagogikk. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 149-168). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

- Kap. 13. Karlsen, G. (2013). Provokasjon for å koble elevene på. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 234-260). Oslo: Universitetsforlaget

Fra kompendiet:

- Berg, M. & Thilo, T. (2012). At blive kastet for de sultne løver. Om at integrere det professionspersonlige I en uddannelseskontekst. I H. Winther (Red.), *Kroppens sprog i professional praksis – om kontakt, nærvær, lederskap og personlig kommunikation* (142-152). Værløse: Billesø & Baltzer.

**Samling 3 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 3):
ROMMET I UNDERVISNINGEN – rommet som dramaturgisk element**

Fra pensumbøker:

Fra a):

- Kap. 5. Øfsti, R. (2014). Undervisningas rom. Læreren som scenograf. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 87-119). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 6. Gjølme, G. Egil & Østern, A-L. (2014) Å forholde seg til virkeligheten i virkeligheten – uteskolens dramaturgi. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 121-147). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra kompendiet:

- Ulleberg, H.P. (2010). Skolegården – et diskursivt rom. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.) *Verden satt ut av spill. Postmoderne pedagogiske perspektiver*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

STUDIERETNING KUNSTFAG

EDU3087 AKADEMISK SKRIVING OG SKRIVING OG LÆRING

Pensumliste EDU3086/ EDU3087

Bøker:

- Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T. L. (2010). *Skrive for å lære*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Hoel, T. L. (2008). *Skriving ved universitet og høgskolar*. Oslo: Universitetsforlag.

Artikler:

- Dysthe, O. (2000). "Den store teksten". Hovudfagsoppgåva som kjelde til frustrasjon og glede. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 58-73). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- *Dysthe, O. (2002). The learning potential of a web-mediated discussion in a university course. *Studies in Higher Education* 27(3), 339-352.
- *Dysthe, O., Samara, A. & Westrheim, K. (2006). Multivoiced supervision of Master's students: a case study of alternative supervision practices in higher education. *Studies in Higher Education*, 31(3), 299-318.
- Dysthe, O. (1996): Læring gjennom dialog – kva inneber det i høgare utdanning? I Dysthe, O. (red.): *Ulike perspektiv på læring og læringsforskning* (s. 105-135). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Dysthe, O. & Hertzberg, F. (2009). Den nyttige tekstresponsen – hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, O.K. mfl. (red.), *Tekstvurdering som didaktisk utfordring* (s. 35-43). Oslo: Universitetsforlaget.
- Engdal, M. (2012). Om å skrive seg fram og ha leserne som venter på teksten – og om skrivelyst og skriveverksted på universitetet. I Folkvord, I., Ringrose, P. & Thowsen, I. (red.), *Skrift som livstegn* (s. 81-98). Trondheim: Akademika forlag.
- Hamilton, M. & Pitt, K. (2009). Creativity in academic writing. Escaping from the straitjacket of genre? I Carter, A., Lillis, T. & Parkin S. (red.). *Why writing matters. Issues of access and identity in writing research and pedagogy*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 61-79.

- Hertzberg, F. (2006). Skrivekompetanse på tvers av fag. I Elstad, E. & Turmo, A. (red.), *Læringsstrategier. Søkelys på lærernes praksis* (s. 111–126). Oslo: Universitetsforlaget.
- Hoel, T. L. (2012). Førstesemesterstudenten: Skriving i ukjent landskap. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 17–32). Trondheim: Akademika forlag.
- Ivanic, R., Clark, R. & Rimmershaw, R. (2000). What am I supposed to make of this? The messages conveyed to students by tutors' written comments. I Lea, M.R. & Stierer, B. (red.), *Student writing in higher education* (s. 47–65). Buckingham: Open University Press/Society for Research into Higher Education.
- *Paxton, M. (2007). Tensions between textbook pedagogy and the literacy practices of the disciplinary community: A study of writing in first year economics. *Journal of English for Academic Purposes* 6, 109–125.
- Skjøng, S. (2012). Medstudentrespons og læringsverdi. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 159–174). Trondheim: Akademika Forlag.
- *Stock, I. (2010). *Masterstudenten i spenningsfeltet mellom etablerte konvensjoner og utvikling av egen faglig stemme*. (Masteroppgave NTNU). Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (kapittel 4 og 5, s. 39–95)

(Artikler som dere kan finne selv på Internett er markert med *. De andre artiklene finner dere i kompendiet.)

Fagspesifikk litteratur:

(Det velges minst 1 artikkel av litteraturen nedenfor som blir lagt ut i eget kompendium på it's learning ved semesterstart)

Kunstfag

- Eritsland, A.G. & Kristensen, K.O. (2010). Samskriving og dramatisering. Tekstskapande kompetansar hos førskolebarn og elevar på ungdomstrinnet. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 65–89). Trondheim: Tapir Akademiske Forlag.
- Maagerø, E. (2013). Pulverheksa og Grønneskollingen. Literacy i barnehagen. I Skjelbred, D. & Veum, A. (red.), *Literacy i læringskontekster* (s. 80–97). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Hovik, L. (2012). Rød Sko Savnet – en kunstnerisk forskningsreise fra hendelse til dokument. I Gjærum, R.G. & Rasmussen, B. (red.), *Forestilling, framføring, forskning: metodologi i anvendt teaterforskning* (s. 77–101). Trondheim: Akademika forlag.

Språkfag

- Blair, B. (2010). Criteria-Referenced Scales in English Writing Assessment. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 33–50). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

- Borgen, F. & Lund, R. E. (2013). Skriving i engelsk fellesfag, VG 1. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 151-170). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Greenall, A.J.K. (2000). Tanker mellom to språk. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 141-152). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Normann, A. (2014). "Jeg trodde dette kom til å bli barnslig, ..." Om bruk av autentiske bildbøker for å jobbe med engelsk skriving på ungdomstrinnet. I Kringstad, T. & Kvithyld, T. (red.), *Vurdering av skriving* (s.141-158). Bergen: Fagbokforlaget.

Yrkesfag

- Hoel, T. L. & Rokkones, K. L. (2012). Frå tommestokk til pc: yrkesfaglærarstudentar og skriving. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 239-249). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2012). Skrivelihendelser i yrkesfaglig program i videregående skole: Martin og Jim gjør oppgave i faget industrieknologi. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 225-238). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Design og håndverk er et jentefag". Skriving og læringsressurser i programfaget design og håndverk på yrkesfaglig studieretning. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 70-94). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Er 73 ord nok?" Skriving og læringsressurser på yrkesforberedende fag i videregående skole. Teknikk og industriell produksjon. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 95-117). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Lærerprofesjon og yrkesutøvelse

Studenter kan velge litteratur fra lista "Anbefalt litteratur" som blir gjort tilgjengelig ved semesterstart.

EDU3070 KUNSTFAG, LEK OG BARNDOMSFORSTÅELSE

Artikler i kompendium (kun Juncker i bokformat).

Kunstfaglig forskning:

- Rasmussen, B. (2012) Kunsten å forske med kunsten. Et blikk på kunnen ut fra praksistheori relasjonen. I: Gjærum, R. G., & Rasmussen, B. (2012). Forestilling, framføring, forskning: Metodologi i anvendt teaterforskning. Trondheim: Akademika forlag. 18 s.

- Elkjær, L. (2006). Introduktion til praksisbaseret forskning i scenekunst. I Elkjær, L. (red.) Re.Searching: om praksisbasert forskning i scenekunst. København: Nordscen. 16 s.
- Borgdorff, H. (2006). The debate on research in the arts (Vol. no. 02). Bergen: Kunsthøgskolen I Bergen. 27 s.
- Hovik, L. (2012). Mamma Danser - teater for de minste som kunstnerisk forskning. InFormation - Nordic Journal of Art and Research, 1(2). 17 s.
<http://dx.doi.org/10.7577/information.v1i2.424>

Lek og barnomsforståelse:

- Bateson, G. (2004). A theory of play and fantasy. I H. Bial (red.), *Performance Studies Reader*. N.Y.: Routledge.
- Juncker, B. (2013). Børn & kultur i Norden. Nordiske forskningsperspektiver i dialog. Historien om et projekt.: Scandinavian Book A/S. (Kap. 1, 2, 4 og 5) 92 s.
- Gjervan, E. K. (2013). Lekens dramaturgi - nye muligheter for barneteatret? Nordic Early Childhood Education Research Journal. Tidsskrift for nordisk barnehageforskning, 6(9), 1-13. 13 s.
- Guss, F. G. (2013). Barns performative lekdialog. I: N. Winger, A. Greve & S. Mørreane (Red.), Ytringer; Om likeverd demokrati og relasjonsbygging i barnehagen: Fagbokforlaget. 11 s.
- Hammer, A. (2007). Robert Schechners performance teori. Norsk Shakespeare -og teatertidsskrift, 1 (pp. 19-23). 5 s.
- Hovik, L. (2011c). Lek som musisk kommunikasjon. Peripeti, 15 (Kunstpædagogik). 14.s
<http://teaterfot.sircondesign.net/wp-content/uploads/2012/04/Artikel-3.-Lek-som-musisk-kommunikasjon.pdf>
- Schechner, R. (2002). Play. I: Performance studies: an introduction. London: Routledge. (pp.79-109)30 s.
- von Bonsdorff, P. (2009b). Gör barn konst? Sphinx 2008-2009. 21 s.

Supplerende litteratur:

Bøker:

- Bakken, M., & Hommersand, S. B. (Red.). (2013). Barn, kunst og kultur. Oslo: Universitetsforlaget.
- Banér, A. (Red.). (2007). Barns lek - makt och möjlighet. Stockholm: Stockholms Universitet.
- Sagberg, S., & Steinsholt, K. (2003). Barnet: konstruksjoner av barn og barndom. Oslo: Universitetsforl.

Artikler:

- Olsen, M. R., & Øksnes, M. (2013). Estetikk? Det er jo alt, egentlig! I: M. Bakken & S. B. Hommersand (Red.), Barn, kunst og kultur. Oslo: Universitetsforlaget. 12 s.
- von Bonsdorff, P. (2009a). Aesthetics of Childhood - Phenomenology and beyond. Proceedings of the European Society for Aesthetics, 1.
- Kaprow, A. (2007). Just Doing. I: H. Bial (Red.), The Performance studies reader . London: Routledge.

Om barn og affekt:

- Sandvik, Ninni (2013) *Medvirkning og handlingskraft i småbarnspedagogiske praksiser. Horisontalt fremforhandlet innflytelse*. Tverrfaglig barneforskning/pedagogikk, Norsk senter for barneforskning/NTNU Avhandlingen i fulltekst: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:633213/FULLTEXT02.pdf>
- Hovik, L. (2014) **Forsker i affekt** I: DRAMA – Nordisk dramapedagogisk tidsskrift. (3-2014) <http://teaterfot.sircondesign.net/wp-content/uploads/2015/01/Forsker-i-affekt-i-DRAMA-4-14.pdf>
- Hovik, L (2014). Ulike definisjoner av begrepet «affekt» og dets anvendelsesområder. Begrepets betydning for samtidens scenekunst og -kommunikasjon. Publisert i BARN Nr 2/14. <http://teaterfot.sircondesign.net/wp-content/uploads/2012/04/Affekt-pr%C3%B8veforelesning-ph.d-i-BARN.pdf>

EDU3082 DRAMATURGISK KOMPETANSE I DIDAKTISK KONTEKST

Bøker:

- a)** Østern, A-L. (red.) (2014). Dramaturgi i didaktisk kontekst. Trondheim: Fagbokforlaget. (*hele boka, se leseliste om hva som leses nå*)
- b)** Østern, A-L., Stavik-Karlsen, G. & Angelo, E. (red.). Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling. Oslo: Universitetsforlaget

Følgende kapitler i bok b) hører til pensum (se leseliste):

- Kap. 8. Konturer av sårbarhetens pedagogikk.
Kap. 12. Den estetiske erkjennelse.
Kap. 13. Provokasjon for å koble elevene på

- c)** Østern, T.P. & Strømme, Al. (2014). Sanselig didaktisk design. SPACE ME. Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Følgende kapitler i bok c) hører til pensum (se leseliste) (denne boken er også pensumbok i emnet 'Kunstfagdidaktisk forskning' for studenter på master i kunstfagdidaktikk):

- Kap. 5. Reisen til evigheten. Design av en multimodal forelesing for ungdomsskoleelever.
- Kap. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner

Kompendium = artikler som legges ut på it's learning. Kompendiet kompletteres ved behov i løpet av studieåret. Artikler deles da ut av faglærer.

LESELISTE per samling/per kollokvierapport (3 totalt = arbeidskrav):

Samling 1 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 1): ESTETISK TILNÆRMNING TIL LÆRING og DRAMATURGI SOM KOMPOSISJON AV UNDERVISNING

Fra pensumbøker:

Fra a):

- Kap. 1. Østern, A-L. (2014). Dramaturgisk handlingsrepertoar – åpning, brytning, møter. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 9-17). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 2. Østern, A-L. (2014). Å tenke som en dramaturg i undervisningen. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 19-35). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap 3. Østern, A-L. (2014). Dramaturgiske modeller og samtidens utdanningskontekster. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 37-65). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 7. Øfsti, R. (2014). Etikk og estetikk som dramaturgisk dilemma og mulighet. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 141-147). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

- Kap. 12. Hohr, H. (2013). Den estetiske erkjennelse. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 219-233). Oslo: Universitetsforlaget

Fra c):

- Art. 5. Strømme, A. (2014). Reisen til evigheten. Design av en multimodal forelesing for ungdomsskoleelever. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).
- Kap. 9. Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlende blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner. I T.P. Østern & A. Strømme (red.), *Sanselig didaktisk design. SPACE ME* (s.xx-xx). Trondheim: Akademika (Fagbokforlaget).

Samling 2 (litteratur som drøftes i kollokvierapport 2):

LÆREREN-SOM-KROPP – lærerkroppen som dramaturgisk element

Fra pensumbøker:

Fra a):

- Kap. 4. Østern, T.P. & Engelsrud, G. (2014). Læreren-som-kropp. Kontakt, kommunikasjon og ledelse som lærer-kropp. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 67-85). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 8. Stavik-Karlsen, G. (2014). Konturer av sårbarhetens pedagogikk. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 149-168). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra b):

- Kap. 13. Karlsen, G. (2013). Provokasjon for å koble elevene på. I Østern, AL, Stavik-Karlsen, G. Og Angelo, E. (red.). *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling* (s. 234-260). Oslo: Universitetsforlaget

Fra kompendiet:

- Berg, M. & Thilo, T. (2012). At blive kastet for de sultne løver. Om at integrere det professionspersonlige I en uddannelseskontekst. I H. Winther (Red.), *Kroppens sprog i professional praksis – om kontakt, nærvær, lederskap og personlig kommunikation* (142-152). Værløse: Billesø & Baltzer.

Samling 3 (litteratur som drøftes i kollokvierrapport 3):

ROMMET I UNDERVISNINGEN – rommet som dramaturgisk element

Fra pensumbøker:

Fra a):

- Kap. 5. Øfsti, R. (2014). Undervisningas rom. Læreren som scenograf. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 87-119). Trondheim: Fagbokforlaget.
- Kap. 6. Gjølme, G. Egil & Østern, A-L. (2014) Å forholde seg til virkeligheten i virkeligheten – uteskolens dramaturgi. I A-L. Østern (red.), *Dramaturgi i didaktisk kontekst* (s. 121-147). Trondheim: Fagbokforlaget.

Fra kompendiet:

- Ulleberg, H.P. (2010). Skolegården – et diskursivt rom. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.) *Verden satt ut av spill. Postmoderne pedagogiske perspektiver*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

STUDIERETNING NATURFAG

EDU3020 LÆRING OG UNDERVISNING I NATURFAG

(*Med forbehold om mindre endringer*)

- Abrahams, I. & Millar, R. (2008). "Does Practical Work Really Work? A study of the effectiveness of practical work as a teaching and learning method in school science". *International Journal of Science Education*, 30(14), s. 1945-1969 (It's learning) (15s)
- Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E.K., Kolstø, S.D., Persson, J. & Renstrøm, R. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Kap. 8, 10, 12 og 17(42s)
- Cervetti, G.N., P.D. Pearson, M.A. Bravo & J. Barber (2005). "Reading and Writing in the Service of Inquiry-Based Science". I Douglas, R., M. Klentschy, and K. Worth (Red.) *Linking science and literacy in the K-8 classroom*. NSTA, 2006. (It's learning) (32s)
[http://scienceandliteracy.org/sites/scienceandliteracy.org/files/biblio/cervetti_pearson_bravo_barber_2005.pdf 12873.pdf](http://scienceandliteracy.org/sites/scienceandliteracy.org/files/biblio/cervetti_pearson_bravo_barber_2005.pdf)
- Driver, R., Asoko, H., Leach, J., Mortimer, E. & Scott, P. (1994). "Constructing scientific knowledge in the classroom". *Educational Researcher*, 23(7), s. 5-12 (It's learning) (8s)
- Elstad, E. & Turmo, A. (2006). *Læringsstrategier: Søkelys på lærernes praksis*. Oslo, Universitetsforlaget. (27s):
Kap. 1 Elstad, E. og Turmo, A.: "Hva er læringsstrategier", s. 13-26
Kap. 11 Turmo, A.: "Hvordan utvikle elevers metakognisjon i naturfag?", s. 196-208
- Engh, R., Dobson, S. & Høihilder, E.K. (2007). *Vurdering for læring*. Kap. 2, s.25-31 ("Begrepsavklaring"). Kristiansand, Høyskoleforlaget. (It's learning) (7s)
- Engh, R. (2010). "Vurdering for læring. Hva og hvorfor?" I: Dobson, S. og Engh, R. (red.) *Vurdering for læring i fag*. (s. 37-48). Kristiansand, Høyskoleforlaget. (It's learning) (12s)
- Engh, R. (2011). *Vurdering for læring i skolen. På vei mot en bærekraftig vurderingskultur*. Kap. 16, s. 160-166 ("Tilpasset opplæring og elevvurdering"). Kristiansand, Høyskoleforlaget. (It's learning)(7s)
- Grønmo, L.S., Onstad, T., Nilsen, T., Hole, A., Aslaksen, H. & Borge I.C. (2012). *Framgang, men langt fram. Norske elevers prestasjoner i matematikk og naturfag i TIMSS 2011*. Oslo,

akademisk forlag. http://www.timss.no/timss_2011_web.pdf Kap. 4 (s. 51-62) og kap. 5 (s. 63-85) Hentet 05.08.13(35s)

- Hodson D. & Hodson J. (1998). "From constructivism to social constructivism: a Vygotskian perspective on teaching and learning science". *School Science Review*, 79(289), s. 33 – 41 (It's learning) (9s)
- Holt, A. & Kvammen, P.I. (2010)."Vurdering i naturfag". I: Dobson, S. og Engh, R. (red.) *Vurdering for læring i fag.* (s. 151-165). Kristiansand, Høyskoleforlaget. (It's learning) (15s)
- Jordet, A. N. (2010). *Klasserommet utenfor. Tilpasset opplæring i et utvidet klasserom.* Oslo, Cappelen Akademisk forlag. (It's learning) (68 s)
- Kirschner, P.A., Sweller, J. & Clark, R.E. (2006). "Why Minimal Guidance During Instruction Does Not Work: An Analysis of the Failure of Constructivist, Discovery, Problem-Based, Experiential, and Inquiry-Based Teaching". *Educational Psychologist*, 41(2), s. 75-86 (It's learning) (12s)
- Kjærnsli, M. & Roe, A. (red.)(2010). *På rett spor. Norske elevers kompetanse i lesing, matematikk og naturfag i PISA 2009.* Oslo, Universitetsforlaget. http://www.pisa.no/pdf/publikasjoner/Paa_rett_spor.pdf Kap. 1 og 7. Hentet 05.08.13. (36s)
- Klette, K., Lie, S., Ødegaard, M., Anmarkrud, Ø., Arnesen, N., Bergem, O.K. & Roe, A. (2008). *PISA+: Lærings- og undervisningsstrategier i skolen.* Norges Forskningsråd. (It's learning) (15s):

Ikke: *Undervisning i leseforståelse og lesestrategier og Elevers lesevaner og holdninger til lesing, s. 10-14.*

Funn i matematikk, s. 17-19.

- Knain, E. (2008). "Skriving omkring praktisk arbeid i naturfag". I: Lorentzen, R.T. og Smidt, J. (red.): *Å skrive i alle fag.* Oslo, Universitetsforlaget, s. 215 – 227. (It's learning) (13s)
- Knain, E. & Kolstø, S.D. (2011). "Utforskende arbeidsmåter – en oversikt". I: Knain, E. og Kolstø, S.D. (red.) *Elever som forskere i naturfag.* Oslo, Universitetsforlaget (42s)
- Kolstø, S.D. (2009). "Vektlegging av lesing i naturfaget. Del 1: Vil den nye norske læreplanen i naturfag øke elevenes lesekompesitanse" og del 2 "Hvordan fremme elevens kompetanse i å lese naturfaglige tekster?". *NorDiNa*, 1/2009, s. 61-88. <http://www.naturfagsenteret.no/binfil/download.php?did=6502> Hentet 16.09.14 (28s)
- Kolstø, S.D., Bjønnes, B., Klevenberg, B. & Mestad, I. (2011). "Vurdering ved bruk av utforskende arbeidsmåter". I: Knain, E. og Kolstø, S.D. (red.) *Elever som forskere i naturfag.* Oslo, Universitetsforlaget (46s)
- Kolstø, S.D. & Knain, E. (2011). "Hvordan lykkes med utforskende arbeidsmåter". I: Knain, E. og Kolstø, S.D. (red.) *Elever som forskere i naturfag.* Oslo, Universitetsforlaget (28s)

- Marion, P. van & Strømme, A. (red.) (2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand, Høyskoleforlaget:

Kap. 2 Ungdomskultur og jenter og gutters interesse for biologi
Kap. 3 Undervisningsvariabler og elevenes holdninger til naturfag
Kap. 4. Praktisk arbeid
Kap. 5. Feltarbeid
Kap. 7 Bruk av dramaaktiviteter i biologiundervisningen
Kap. 8. Biologifaget og digital kompetanse
Kap. 9. Bruk av modeller i naturfagundervisningen
  - Minner, D.D., Levy, A.J. & Century, J. (2010). "Inquiry-Based Science Instruction – What Is It and Does It Matter? Results from a Research Synthesis Years 1984 to 2002". *Journal of Research in Science Teaching*, 47(4), s. 474-496 (It's learning) (23s)
  - Mork, S.M. & Erlien, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Oslo, Universitetsforlaget. (197s)
  - Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2010). *De mangfoldige realfagtekstene*. Bergen, Fagbokforlaget. (It's learning) (49 s)
  - Naylor, S. & Keogh, B. (2012). "Concept Cartoons: what have we learnt?" Artikkel presentert på Fibonacci Project European Conference, april 2012. (it's learning) (9s)
- Se også: Grubletegninger <http://www.naturfag.no/side/vis.html?tid=1233983>*
Hentet 16.09.14
- Nelson, J. (2006). "Hur används läroboken av lärare och elever?" *NorDiNa*, 4/2006, s. 16 27. <http://www.naturfagsenteret.no/binfil/download.php?did=6550> Hentet 16.09.14.(12s)
  - Remmen, K.B. (2009). "Tallkarakter eller skriftlig vurdering? Ja takk, begge deler!" <http://www.naturfag.no/artikel/vis.html?tid=1125866> Hentet 16.09.14
  - Ringnes, Vivi & Hannisdal, Merete (2014). *Kjemifagdidaktikk – Kjemi i skolen*. 3. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. (46s):

Kap. 5. Modeller og modell bruk i kjemi
Kap. 6. Praktisk arbeid i kjemi + s. 72-75
  - Scott, P., Asoko, H. & Leach, J. (2007). "Student conceptions and conceptual learning in science", i: Abell, S. og Lederman, N. (Eds.): *Handbook of Research on Science Education*. (It's learning) (38s)
  - Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse*. Gyldendal Akademisk. 3. Utg. (82s):

Kap 9. Barn møter vitenskapen: Læringspsykologien
Kap 10 Gutter, jenter og naturfag: Et internasjonalt perspektiv
  - Troelsen, R.P. (2006). "Interesse og interesse for naturfag". *NorDiNa*, 5/2006, s. 3-16. <http://www.naturfagsenteret.no/binfil/download.php?did=6541> Hentet 05.08.13 (14s)

- Utdanningsdirektoratet (udatert). "Tilpasset opplæring". (Alle punktene) <http://www.udir.no/gammeltinnhold/Gamle-lareplanveiledninger/Naturfag/Naturfag/Artikler-niva-1/Tilpasset-opplaring/> - Viser også til siden med den generelle omtalen av Tilpasset opplæring, som bakgrunnsstoff: <http://www.udir.no/Lareplaner/Veiledninger-til-LK06/Veiledning-i-lokalt-arbeid-med-lareplaner/tilpasset-opplaring/> Hentet 16.09.14
- Utdanningsdirektoratet (udatert). «Hva er vurdering for læring». <http://www.udir.no/Vurdering-for-laring/Hva-er-Vurdering-for-laring/Hva-er-vurdering-for-laring/> Hentet 16.09.14
- Utdanning for bærekraftig utvikling (UBU):

<http://www.miljolare.no/tema/demokrati/artikler/esd-skoler/> Hentet 18.09.14

<http://www.natursekken.no/binfil/download2.php?tid=1636978> Hentet 18.09.14
- Ødegaard, M. & N. Arnesen (2010). "Hva skjer i naturfagklasserommet? – resultater fra en videobasert klasseromsstudie; PISA+". *NorDiNa*, 1/10, s. 16-32. <http://www.naturfagsenteret.no/binfil/download.php?did=6914> Hentet 05.08.13 (16s)

EDU3021 NATURFAGENES EGENART *(Med forbehold om mindre endringer)*

- Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E.K., Kolstø, S.D., Persson, J. og Renstrøm, R. (2011): *Fysikkdidaktikk*. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Kap. 1-4, s. 29-104 og kap.24, s.370-380(87s)
- Bjørkum, P.A. (2009): *Annerledestenkerne. Kreativitet i vitenskapens historie*. Oslo, Universitetsforlaget. Kap. 1.1 – 1.5 (s. 19-118) (99 s):

Kap. 1.6-1.8 anbefales for videre lesing (men er ikke pensum)
- European Comission (2007): *Science Education NOW: A Renewed Pedagogy for the Future of Europe*. S. 5-22 http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/report-rocard-on-science-education_en.pdf (18s)
- Ihde, A. (1984): *The Development of Modern Chemistry*. New York, Dover publications. Chapter 1: *Prelude to chemistry*, s. 3 – 31 (deles ut) (29s)
- Knain, E. (2000): "Naturfag mellom linjene. Hvordan kan ideologier i naturfag se ut, og hvordan finne dem?". *Kompendium 2/2000*. Tønsberg, Høgskolen i Vestfold. (It's learning) (37s)
- Knain, E. (2011) «Hvordan åpne for vitenskapshistorie i naturfagundervisning?» *NorDiNa*, 1/2011, s. 32-42. (11s)

- Kolstø, S. D. (2006): Et allmenndannende naturfag. Fagets betydning for demokratisk deltagelse. NorDiNa 5/2006, s. 82-99. (18s)
<http://www.naturfagsenteret.no/binfil/download.php?did=6547> Hentet 16.09.14
- Kunnskapsdepartementet (2010): *Realfag for framtida. Strategi for styrking av realfag og teknologi 2010 – 2014.* <http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Strategi%20Realfag%20for%20framtida.pdf> (37s)
- Lederman, N.G. (1999). "Teachers' Understanding of the Nature of Science and Classroom Practice: Factors That Facilitate or Impede the Relationship". *Journal of Research in Science Teaching*, vol. 36, no.8, s. 916-929. (It's learning) (14s)
- Marion P.v. og Strømme A. (red.) (2008): *Biologididaktikk*. Kristiansand, Høyskoleforlaget. (53s)
  - Kap. 1. Hva er egentlig biologi?*, s. 17 – 38.
  - Kap. 6. Etikk, verdier og holdninger*
  - Kap. 11. Biologi – et fag for fremtiden*, s. 215 – 223
- Osborne, J. og Dillon, J. (2008): *Science Education in Europe. Critical Reflections. A Report to the Nuffield Foundation*. King's College London. S. 11-30.
http://89.28.209.149/fileLibrary/pdf/Sci_Ed_in_Europe_Report_Final.pdf (21s)
- Ringnes, V. og Hannisdal, M. (2006): *Kjemi fagdidaktikk – Kjemi skolen*. Ny utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. (15s)
  - Kap. 1. Kjemi og kjemididaktikk*, s. 11 – 25
- Sjøberg, S. (2009): *Naturfag som allmenndannelse*. 3. utg. Oslo, Gyldendal Akademisk. (293s)
  - Innledning* (s. 17-24)
  - Kap. 1 Utgangspunkter*
  - Kap. 2. Lover, teorier og den slags*
  - Kap. 3 Vitenskap, teknologi og samfunn: Et nordisk perspektiv*
  - Kap. 4 Naturfaglig analfabetisme og New Age: Tegn i tiden?*
  - Kap. 5 Naturfag i norsk skole og samfunn*
  - Kap. 6 Hvorfor skal alle lære naturfag?*
  - Kap. 7 Naturvitenskap – hva er det?*
  - Kap. 8 Den problematiske vitenskapen: Kritikk og tvil*
  - Kap. 11 Naturfag i skolen – noen utviklingstrekk*
- Telhaug, A. O. (2006) "Norsk allmennlærerutdanning i historisk perspektiv". *Uniped*, 2/2006, side 4 - 15 (It's learning) (12s)

EDU3030 MUSEUMS OG VITENSENTERUTSTILLINGER

Litteraturliste første samling onsdag 09.september

Pensumlitteratur (135 sider):

Newtonrom:

- ☒ <http://newton.no/rom/newton-energirom-trondheim-1001.aspx> med undersider

Interaktive utstillinger (38 sider):

- ☒ **Sue Allen, Joshua Gutwill**, Exploratorium, San Francisco, *Designing Science Museum Exhibits, with Multiple Interactive Features: Five Common Pitfalls*, Curator 47(2) (2004): 199- 212 (13 sider – ligger på It's learning)
- ☒ **Sue Allen**, Exploratorium, San Francisco, *Designs for Learning: Studying Science Museum Exhibits that do more than Entertain*, DOI 10.1002/sce.20016. (17 sider – ligger på It's learning)
- ☒ **Richard Gregory**, The Exploratory Bristol UK, *Exploratory Principles*, http://www.exploratory.org.uk/philosophy/exploratory_principles.htm (3 sider – på nett)
- ☒ **Humphrey, Gutwill**, *Fostering Active Prolonged Engagement* (prosjektets nettside) http://www.exploratorium.edu/vre/ape//ape_intro.html (med underside)
- ☒ **Humphrey, Gutwill**, *Fostering Active Prolonged Engagement - The Art of Creating APE Exhibits*, Exploratorium San Francisco 2005 (5 sider – scannet – ligger på It's learning)

Læring i Vitensenter (97 sider):

- ☒ **John H. Falk & Lynn D. Dierking**, *The museum Experience Revised*, Walnut Creek, California 2013
Introduction - The Contextual Model of Learning (side 23 - 34) (12 sider – scannet – ligger på It's learning)
- ☒ **Nils Petter Hauan og Stein Dankert Kolstø** UiB, *Exhibitions as learning environments: A review of empirical research on students' science learning at Natural History Museums, Science Museums and Science Centres*, NorDiNa 10(1), 2014 (12 sider – ligger på It's learning)
- ☒ **Ritchhart, Church & Morrisen**, *Making Thinking Visible - How to Promote, Engage, Understand, and Independence for All Learners*", Jossey-Bass 2011 - Introduction (33 sider - scannet)
- ☒ **Merethe Frøyland**, *Mange erfaringer i mange rom - variert undervisning i klasserom, museum og naturen*, abstrakt forlag 2010 (kapittel 3 - 40 sider)

Anbefalt tilleggs litteratur:

- ☒ **Humphrey, Gutwill**, *Fostering Active Prolonged Engagement - The Art of Creating APE Exhibits*, Exploratorium San Francisco 2005
- ☒ **Gutwill, Allen**, *Group Inquiry at Science Museum Exhibits - Getting Visitors to Ask Juicy Questions*", Exploratorium APE team 2010
- ☒ **John H. Falk & Lynn D. Dierking**, *The museum Experience Revised*, Walnut Creek, California 2013
- ☒ **Ritchhart, Church & Morrisen**, *Making Thinking Visible - How to Promote, Engage, Understand, and Independence for All Learners*", Jossey-Bass 2011
- ☒ **Deborah L. Perry**, *What Makes Learning Fun? - Principles for Design of Intrinsically Motivating Museum Exhibits*, Altamira 2012
- ☒ **Ted Ansbach**, *John Dewey k Experience and Education: Lessons for Museums*, CURATOR 4111 * MARCH 1998
- ☒ **Merethe Frøyland**, *Mange erfaringer i mange rom - variert undervisning i klasserom, museum og naturen*, abstrakt forlag 2010
- ☒ **Merethe Frøyland**, *Multiple erfaringer i multiple settinger = MEMUS, et teoretisk rammeverk for museumsformidling*

**Pensum knyttet til undervisning ved NTNU Vitenskapsmuseet onsdag 30/9
Museenes rolle i samfunnet**

- Brenna, B. 2002: Utstillingsteknikk og representasjonsteknikk. På verdensutstilling i Paris i 1889. I: Johansen, A.; K. G. Losnedahl & H-J. Ågotnes (red.) 2002: *Tingenes tale. Innspill til museologi*. Bergen, s. 133–161.
  - Christensen, M. Ch. 2002: Barbarenes legitime kunstopplevelser. I: Johansen, A.; K. G. Losnedahl & H-J. Ågotnes (red.) 2002: *Tingenes tale. Innspill til museologi*. Bergen, s. 94–115.
  - Dam Christensen, H. 2012: Mellem formidling og kommunikation. I: Maurstad, A. & M. A. Hauan (red.) 2012. *Museologi på norsk. Universitetsmuseenes gjøren*. Akademika forlag, Trondheim, s. 123–140.
  - Frøyland, M, 2005: Museene – kilde til refleksjon og diskusjon. *P2-akademiet bind XXXVI* (utgitt 2006). NRK, Oslo, s. 93–104.
  - Skot-Hansen, D. 2008: «Museerne skal lære af Tivoli!». Nettartikkel på *Videnskab.dk*: <http://videnskab.dk/kultur-samfund/museerne-skal-laere-af-tivoli>
  - Maurstad, A. & M. A. Hauan 2012: 1 Universitetsmuseenes gjøren. I: Maurstad, A. & M. A. Hauan (red.) 2012. *Museologi på norsk. Universitetsmuseenes gjøren*. Akademika forlag, Trondheim, s. 13–24.
  - Hooper-Greenhill, L. 2002: Critical Pedagogy in the Post-Museum. I: Johansen, A.; K. G. Losnedahl & H-J. Ågotnes (red.) 2002: *Tingenes tale. Innspill til museologi*. Bergen Museums Skrifter nr. 12.
- Universitetet I Bergen – Bergen Museum, Bergen, s. 209–230.
- Johansen, A. 2002: Museet i dagens mediesituasjon. I: Johansen, A. ; K. G. Losnedahl & H-J. Ågotnes (red.) 2002: *Tingenes tale. Innspill til museologi*. Bergen Museums Skrifter nr. 12. Universitetet I
  - Bergen – Bergen Museum, Bergen, s. 192–209.
  - St.meld.nr.15, 2007-2008: *Tingenes tale. Universitetsmuseene*. Det Kongelige Kunnskapsdepartement, Oslo.
http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2007-2008/stmeld-nr-15-2007-2008-.html?regi_oss=1&id=503590
  - With-Andersen, H. (u. årstall): «Museum , minne, makt». Kronikk i *Adresseavisen*.

Andre nyttige kilder:

- ICOMS definisjon av museum: <http://icom.museum/the-vision/museum-definition/>
- NOU:1996:7: *Museum. Mangfold, minne, møtestad.* Museum som samfunnsinstitusjon.
- Kulturdepartementet, Oslo. Kapittel 5: Museum som samfunnsinstitusjon, s. 32–43.
- http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/nouer/1996/nou-1996-7.html?regj_oss=1&id=140531
- NOU 2006:8: *Kunnskap for fellesskapet. Universitetsmuseenes utfordringer.* Utdannings- og forskningsdepartementet, Oslo. Kapittel 7.5: Norges forpliktelser på det naturhistoriske området, s. 51–53. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2006-8/id158063/?q=NOU%202006:8&ch=1>

Utstillinger – kommunikasjon og fortellerteknikker

- Dawson, Ross 2008: Thinking about the future of museums: fourteen key issues. Nettartikkel på *Trends in the Living Networks.net*:
http://rossdawsonblog.com/weblog/archives/2008/05/thinking_about.html
  - Frøyland, M.: 2003. Multiple erfaringer i multiple settinger - MEMUS, et teoretisk rammeverk for museumsformidling. *Nordisk museologi* 2:2003, s. 51-70.
  - Frøyland, M. 2005: Museene – kilde til refleksjon og diskusjon. *P2-akademiet bind XXXVI* (utgitt 2006). NRK, Oslo, s. 93–104.
  - Johansen, A *et al.* 2002: Et lite påaktet felt. I: Johansen, A.; K. G. Losnedahl & H-J. Ågotnes (red.) 2002: *Tingenes tale. Innspill til museologi*. Bergen, s. 8–26.
  - Johansen, A. 2002: Museet i dagens mediesituasjon. I: Johansen, A.; K. G. Losnedahl & H-J. Ågotnes (red.) 2002: *Tingenes tale. Innspill til museologi*. Bergen, s. 192–209.
  - Larsen, P. 2002: Tingenes tale. Meditationer over en brødmaskine. I: Johansen, A.; K. G. Losnedahl & H-J. Ågotnes (red.) 2002: *Tingenes tale. Innspill til museologi*. Bergen, s. 27–37.
- Tal, T. & O. Morang 2007: School visits to natural history museums: Teaching or enriching? *Journal of Research in Science Teaching*, Volume 44, Issue 5, pages 747–769, May 2007:
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/tea.20184/abstract>
- Yttredal, C. Pandele 2012: LYS. Farge, design, kommunikasjon. Fagbokforlaget, Oslo.

Pensum knyttet til tredje samling, onsdag 4. november

- Barthes, R. (1964) Billedets retorik. *Communications*, 4/1964. (It's learning)
- St.meld.nr.15, 2007-2008: *Tingenes tale. Universitetsmuseene*. Det Kongelige Kunnskapsdepartement, Oslo.
http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2007-2008/stmeld-nr-15-2007-2008-.html?regj_oss=1&id=503590

STUDIERETNING SAMFUNNSFAG

EDU3042 NØKKELBEGREPER FOR KRITISK SAMFUNNSFORSTÅELSE

- Anders Hassing: "Begrebshistorie. Om at didaktisere en teoretisk tilgang til historiefaget" i Peder Wiben (red.): Historiedidaktik , Columbus 2009
(*blir lastet opp på Its learning plattformen*)
- Anders Hassing: Introduksjon til begrepshistorie supplement til antologibidraget : "Begrebshistorie. Om at didaktisere en teoretisk tilgang til historiefaget" i Peder Wiben (red.): Historiedidaktik , Columbus 2009
<http://www.emu.dk/sites/default/files/Introduktion%20til%20begrebshistorie.pdf>
- Reinhart Koselleck : Social History and Conceptual History. International Journal of Politics, Culture, and Society, Vol. 2, No. 3 (Spring, 1989), pp. 308-325
<http://www.history.pku.edu.cn/news/Article/uploadfiles/2008/2009-3/200936102730759.pdf>
- Reinhart Koselleck: The Temporalisation of Concepts, Conference Paper
<http://www.jyu.fi/yhtfil/redescriptions/Yearbook%201997/Koselleck%201997.pdf>
- Jan Ifversen: Begrepshistorie etter Koselleck, Slagmark 48/2007, s 81-103
http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=11&ved=0CCkQFjAAOAo&url=http%3A%2F%2Fois.statsbiblioteket.dk%2Findex.php%2Fslagmark%2Faricle%2Fdownload%2F68%2F55&ei=miTQUenq047ZsgabwICQAg&usg=AFQjCNFBE6jxEsiA897SuNQOzfqzoHLJ7g&sig2=Uy7iCBa4MKkl_dJcfmqkQ&bvm=bv.48572450,d.Yms
- Helge Jordheim: Thinking in Convergences - Koselleck on language, history and time. Ideas in History Vol II, No 3/07, S 67-89
<http://www.uio.no/forskning/tverrfak/kultrans/aktuelt/arrangementer/2010/JordheimIdeasinHistory.PDF>
- Nora E. Hesby Matè: begrepsforståelse i samfunnsfag. Hva skal vi med begrepene? I: Bedre Skole 1-2015, s 69-73
http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_1_2015/BS-0115-WEB_Mathe.pdf
- Lise Kvande/Claudia Lenz: Intercultural learning in practice: Concept exploration among Norwegian student teachers (engelsk manuskript av artikkelen Pratique de l'apprentissage interculturel. L'exploration de concepts par de futurs enseignants norvégiens. In: *Revue internationale d'éducation Sèvres* 2013 ;Volum 63. s. 111-121) (*blir lastet opp på Its learning plattformen*)
- Hans Jaeger: Generations in History. Reflections on a controversial concept (Translation of paper: Generationen in der Geschichte. Überlegungen zu einer umstrittenen Konzeption. Geschichte und Gesellschaft 3 (1977), s 429-252
http://www.history.ucsb.edu/faculty/marcuse/classes/201/articles/85JaegerGenInHist_HISTTHEO.pdf

Tilleggsressurser:

- What is conceptual history, Hjemmeside «Concepta», med link-liste
http://www.concepta-net.org/conceptual_history
<http://www.concepta-net.org/links>
- H. Lynn Erickson: Concept-based teaching and learning. IB position paper, 2012
http://www.ibmidatlantic.org/Concept_Based_Teaching_Learning.pdf
- Harald Syse: begrepslæring – lage begrepsdomino med begreper knyttet til Holocaust
<http://www.hlsenteret.no/undervisning/materiell/pdf/Begrepsdomino/Begrepsdomino%20VGS.pdf>

EDU3044 DEMOKRATI OG MEDBORGERSKAP

Demokratiteori:

- (Solhaug & Børhaug, 2012) kap 2 210,(Cohen, 1971), 41(Diamond & Morlino, 2005), 30, (Dewey, 1938), 15 (Habermas, 1995), 15, =300

Medborgerskap:

- (Isin & Turner, 2002), 10s, (Janoski & Gran, 2002),33s,(Roche, 2002), 9s, (Linklater, 2002),15 (Andersen, Clement, & Kristensen, 2011), 50, 20 = 120.

Medborgerskap og pluralitet:

- (Kymlicka, 2003), 22s, (Midtbøen, 2009), 27s, (Linklater, 2002), 13, (Østerud, 1997), 15 = 77-500

Utdanning – demokrati og medborgerskap:

- (Banks, 2009b), 23, (Engen, 1994),70, (Englund, 2006), 17(Greeno, Collins, & Resnick, 1996),25(Biesta, Lawy, & Kelly, 2009), 20
- (Osler, 2012a),5 (Osler, 2012b),10, (Bourdieu, 1986),17, (Banks, 2009a) 20, 187, (Børhaug & Christopersen, 2012), utvalgte kapittel, (Solhaug, 2013), 17,

Forskning:

- (Hahn, 2010), 16 (Jennings, 2008), 16

Litteratur:

- Andersen, J., Clement, S. L., & Kristensen, N. N. (2011). Kunder i politikken. På sporet av den forbrugeriske medborger. Ålborg: Hovedland.
- Banks, J. A. (2009a). Diversity, group identity and citizenship education in a global age. In J. A. Banks (Ed.), The Routledge International Companion to Multicultural Education (pp. 303-323). London Routledge.

- Banks, J. A. (2009b). Multicultural education Dimentions and paradigms In J. A. Banks (Ed.), The Routledge international Companion to Multicultural Education (pp. 9-32). London: Routledge.
- Biesta, G. J. J., Lawy, R., & Kelly, N. (2009). Understanding young people's citizenship learning in everyday life. *Education Citizenship and Social Justice*, 4(5), 5-24.
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. In A. H. Halsey, H. Lauder, P. Brown & A. S. Wells (Eds.), *Education Culture Economy Society* (pp. 241-258). London: Oxford University Press.
- Børhaug, K., & Christopersen, J. (2012). Autoriserte samfunnsbilete Kritisk tenkning i samfunnskunnskap. Bergen: Fagbokforlaget.
- Cohen, C. (1971). Democracy: University of Georgia Press Athens.
- Dewey, J. (1938). Democracy and Education. An Introduction to the Philosophy of Education. New York: The Macmillan Company.
- Diamond, L., & Morlino, L. (2005). Introduction. In L. Diamond & L. Morlino (Eds.), *Assessing the Quality of Democracy* (pp. iX-XLii). Baltimore Maryland: The John Hopkins University press.
- Engen, T. O. (1994). Integrerende sosialisering i majoritetens skole. In T. O. Engen, A.-M. Hauge, I. Morken, E. Ryen & G. Standnes (Eds.), *Like Muligheter Migrasjonspedagogikk i videregående skole*. Oslo: ad Notam Gyldendal.
- Englund, T. (2006). Deliberative communication: a pragmatist proposal. *Journal of Curriculum Studies*, 38(5), 503-520.
- Greeno, J. G., Collins, A. M., & Resnick, L. B. (1996). Cognition and Learning. In D. C. Berliner & R. C. Calfee (Eds.), *Handbook of Educational Psychology* (pp. 15-41). New York: McMillan Library Reference.
- Habermas, J. (1995). Tre normative demokratimodeller: om begrepet deliberativ politikk. In E. O. Eriksen (Ed.), *Deliberativ Politikk. Demokrati i teori og praksis*. (pp. 30-46). Oslo: Tano.
- Hahn, C. L. (2010). Comparative Civic Education Research: What we Know and What We Need to Know. *Citizenship Teaching And Learning*, 6(1), 5-23.
- Isin, E. F., & Turner, B. S. (2002). Citizenship Studies: An Introduction. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies* (pp. 1-10). London: Sage.
- Janoski, T., & Gran, B. (2002). Political Citizenship: Foundations of Rights. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies*. (pp. 13-52). London: Sage.
- Jennings, M. K. (2008). Political Socialization. In R. J. Dalton & H.-D. Klingemann (Eds.), *The Oxford handbook of Political Behavior* (pp. 29-45). Oxford: Oxford University Press.
- Kymlicka, W. (2003). Multicultural States and Intercultural Citizens. Theory and Research in Social Education, 1(2), 147-169.

- Linklater, A. (2002). Cosmopolitan Citizenship. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies* (pp. 317-330). London Sage publishers.
- Midtbøen, A. H. (2009). Statsborgerrettslig revisjon og integrasjonspolitisk variasjon i de skandinaviske landene. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 50(4), 523-550.
- Osler, A. (2012a). Citizenship Education in Europe. In J. A. Banks (Ed.), *Encyclopedia of Diversity in Education* (Vol. 1, pp. 375-378). London and Los Angeles.
- Osler, A. (2012b). Education for Citizenship and Diversity. In J. A. Banks (Ed.), *Encyclopedia of Diversity in Education* (Vol. 1, pp. 353-361). London and Los Angeles CA: Sage.
- Roche, M. (2002). Social Citizenship. Grounds of Social Change. In E. F. Isin & B. S. Turner (Eds.), *Handbook of Citizenship Studies* (pp. 69-86). London: Sage.
- Solhaug, T. (2013). Dilemmas in citizenship education. *Nordidactica*(1), 180-200.
- Solhaug, T., & Børhaug, K. (2012). Skolen i demokratiet Demokratiet i skolen. Oslo Universitetsforlaget
- Østerud, Ø. (1997). *Hva er nasjonalisme?* Oslo: Universitetsforlaget.

EDU3051 HISTORIEBEVISSTHET OG HISTORIEKULTUR

Pensumliste oppgis ved studiestart.

EDU3043 MODERNITET OG DANNING 3.semester

- Foros, Per Bjørn (2003): *Tid for besinnelse. Om krisen i det moderne*. Oslo: Vidarforlaget (s. 23-207: 185 sider)
- Foros, P.B. (2012): "Dannelsens dialektikk. Spenningen mellom det formale og det materiale" (2012), i Grude Eikseth m.fl. (Red.): *Utdanning mellom styring og danning: et nordisk panorama*. Oslo: Akademia (10 sider)
- Foros, Per Bjørn og Vetlesen, Arne Johan (2012): *Angsten for oppdragelse. Et samfunnsetisk perspektiv på dannelsen*. Oslo: Universitetsforlaget (250 sider)
- Gustavsson, Bernt (1997): *Bildning i vår tid. Om bildningens möjligheter och villkor i det moderna samhället*. Stockholm: Wahlström & Widstrand. Finnes også på dansk (1998): *Dannelse i vor tid*, Århus: Klim. (285 sider)

- Fjeldstad, Dag og Mikkelsen, Rolf (2008): Samfunnsfaglig dannelses som demokratiforberedelse – konvensjon og kritikk. I Arneberg, P. og Briseid, L. G. (red.): *Fag og danning – mellom individ og fellesskap*. Bergen: Vigmostad Bjørke (15 sider)

STUDIERETNING YRKESFAG

EDU3087 AKADEMISK SKRIVING OG SKRIVING OG LÆRING

Pensumliste EDU3086/ EDU3087

Bøker:

- Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T. L. (2010). *Skrive for å lære*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Hoel, T. L. (2008). *Skriving ved universitet og høgskolar*. Oslo: Universitetsforlag.

Artikler:

- Dysthe, O. (2000). "Den store teksten". Hovudfagsoppgåva som kjelde til frustrasjon og glede. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 58-73). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- *Dysthe, O. (2002). The learning potential of a web-mediated discussion in a university course. *Studies in Higher Education* 27(3), 339-352.
- *Dysthe, O., Samara, A. & Westrheim, K. (2006). Multivoiced supervision of Master's students: a case study of alternative supervision practices in higher education. *Studies in Higher Education*, 31(3), 299-318.
- Dysthe, O. (1996): Læring gjennom dialog – kva inneber det i høgare utdanning? I Dysthe, O. (red.): *Ulike perspektiv på læring og læringsforskning* (s. 105-135). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Dysthe, O. & Hertzberg, F. (2009). Den nyttige tekstresponsen – hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, O.K. mfl. (red.), *Tekstvurdering som didaktisk utfordring* (s. 35-43). Oslo: Universitetsforlaget.
- Engdal, M. (2012). Om å skrive seg fram og ha leser som venter på teksten – og om skrivelyst og skriveverksted på universitetet. I Folkvord, I., Ringrose, P. & Thowsen, I. (red.), *Skrift som livstege* (s. 81-98). Trondheim: Akademika forlag.
- Hamilton, M. & Pitt, K. (2009). Creativity in academic writing. Escaping from the straitjacket of genre? I Carter, A., Lillis, T. & Parkin S. (red.). *Why writing matters. Issues of access and identity in writing research and pedagogy*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 61-79.
- Hertzberg, F. (2006). Skrivekompetanse på tvers av fag. I Elstad, E. & Turmo, A. (red.), *Læringsstrategier. Søkelys på lærernes praksis* (s. 111–126). Oslo: Universitetsforlaget.
- Hoel, T. L. (2012). Førstesemesterstudenten: Skriving i ukjent landskap. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 17-32). Trondheim: Akademika forlag.
- Ivanic, R., Clark, R. & Rimmershaw, R. (2000). What am I supposed to make of this? The messages conveyed to students by tutors' written comments. I Lea, M.R. & Stierer, B. (red.), *Student writing in higher education* (s. 47-65). Buckingham: Open University Press/Society for Research into Higher Education.
- *Paxton, M. (2007). Tensions between textbook pedagogy and the literacy practices of the disciplinary community: A study of writing in first year economics. *Journal of English for Academic Purposes* 6, 109-125.

- Skjøng, S. (2012). Medstudentrespons og læringsverdi. I Melby, G. & Matre, S. (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket* (s. 159-174). Trondheim: Akademika Forlag.
- *Stock, I. (2010). *Masterstudenten i spenningsfeltet mellom etablerte konvensjoner og utvikling av egen faglig stemme.* (Masteroppgave NTNU). Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (kapittel 4 og 5, s. 39-95)

(Artikler som dere kan finne selv på Internett er markert med *. De andre artiklene finner dere i kompendiet.)

Fagspesifikk litteratur:

(Det velges minst 1 artikkel av litteraturen nedenfor som blir lagt ut i eget kompendium på it's learning ved semesterstart)

Kunstfag

- Eritsland, A.G. & Kristensen, K.O. (2010). Samskriving og dramatisering. Tekstskapande kompetansar hos førskolebarn og elevar på ungdomstrinnet. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 65-89). Trondheim Trondheim: Tapir Akademiske Forlag.
- Maagerø, E. (2013). Pulverheksa og Grønnskollingen. Literacy i barnehagen. I Skjelbred, D. & Veum, A. (red.), *Literacy i læringskontekster* (s. 80-97). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Hovik, L. (2012). Rød Sko Savnet – en kunstnerisk forskningsreise fra hendelse til dokument. I Gjærum, R.G. & Rasmussen, B. (red.), *Forestilling, framføring, forskning: metodologi i anvendt teaterforskning* (s. 77-101). Trondheim: Akademika forlag.

Språkfag

- Blair, B. (2010). Criteria-Referenced Scales in English Writing Assessment. I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A.J. (red.), *Rammer for skriving. Om skriving i skole og yrkesliv* (s. 33-50). Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Borgen, F. & Lund, R. E. (2013). Skriving i engelsk fellesfag, VG 1. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 151-170). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Greenall, A.J.K. (2000). Tanker mellom to språk. I Lie, S. & Thowsen, I. (red.), *Fagskriving som dialog* (s. 141-152). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Normann, A. (2014). "Jeg trodde dette kom til å bli barnslig, ..." Om bruk av autentiske bildbøker for å jobbe med engelsk skriving på ungdomstrinnet. I Kringstad, T. & Kvithyld, T. (red.), *Vurdering av skriving* (s.141-158). Bergen: Fagbokforlaget.

Yrkesfag

- Hoel, T. L. & Rokkones, K. L. (2012). Frå tommestokk til pc: yrkesfaglærarstudentar og skriving. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 239-249). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2012). Skrivehendeler i yrkesfaglig program i videregående skole: Martin og Jim gjør oppgave i faget industrieknologi. I Matre, S., Sjøhelle D.K. & Solheim, R. (red.), *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (s. 225-238). Oslo: Universitetsforlaget.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Design og håndverk er et jentefag". Skriving og læringsressurser i programfaget design og håndverk på yrkesfaglig studieretning. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 70-94). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Maagerø, E. & Skjelbred, D. (2013). "Er 73 ord nok?" Skriving og læringsressurser på yrkesforberedende fag i videregående skole. Teknikk og industriell produksjon. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer* (s. 95-117). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Lærerprofesjon og yrkesutøvelse

Studenter kan velge litteratur fra lista «Anbefalt litteratur» som blir gjort tilgjengelig ved semesterstart.

EDU3216 DOKUMENTASJON AV YRKESFAGLIG OG YRKESDIDAKTISK ARBEID

Bøker:

- Dewey, J. (2005). *Demokrati og uddannelse*. Århus: Klim forlag. (370 s).
- Ehn, B. & Lövgren, O. (2006). *Kulturanalyse*. Århus: Klim forlag. (170 s.)
- Lave, J. & Wenger, E. (2010). *Situeret læring - og andre tekster*. København: Hans Reitzlers Forlag.(200 s)
- Røkenes, O. H. & Hanssen, P.H. (2012). *Bære eller briste*. Bergen: Fagbokforlaget. Kapittel 5,6 og 7. (50 s)
- Sennet, R. (2009). *Håndværkeren. Arbejdets kulturhistorie hand og ånd*. Hovedland forlag. (330 s).
- Ulleberg, I. (2004). *Kommunikasjon og veiledning*. Oslo: Universitetsforlaget. (150 s).
- Wenger, E. (2006). *Praksis Fællesskaber*. København: Hans Rietzels forlag. (150 s).

Kompendium:

- Barnett, R. (2009). Knowing and becoming in the higher education curriculum. *Studies in higher education* .Vol. 34. No.4, 429-440 (11 s).

- Carr, D. (1999). Is teaching a Skill? In *Philosophy of Education yearbook* 1999, s. 204-212 (8 s).
- Dale, E.L. (2003). Etisk rasjonalitet i skolen som kulturinstitusjon. I Erling Lars Dale (red.) *Pedagogisk filosofi*. Oslo: Gyldendal forlag. s,199-230. (31s).
- Dewey J. (2008). Å gjøre en erfaring; fra art as experience (1934). I Bale, K. og Bø-Rygg, A. (red.). *Estetisk teori – en antologi*. Oslo: Universitetsforlaget, s.196-213. (18 s)
- Rolf, B., Ekstedt, E. og Barnett, R. (1993): *Kvalitet och kunskapsprosesser i högre utbildning*. Falun: Bokförlaget Nya Doxa. (kap. 7 og 8, 32 s.).
- Elbow, P. (1998). *Writing with power. Techniques for mastering the writing process*. Oxford: Oxford University Press. s. 240-263 (23 s).
- Haug, P. & Bachmann, K. (2007). Grunnleggende element for forståing av tilpassa opplæring. Ei utdanningspolitisk og didaktisk ramme. S.15-38. I: Berg, G., Dalhaug , Nes, K. (red.), *Kompetanse for tilpasset opplæring*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. (23s.)
- Klippe, E. (2005). Konstruksjon av kjønn i intervjustituasjonen. I *Tidsskrift for Kjønnsforskning*, 4/05, <http://kilden.forskningsradet.no/c17264/kvinneforskning/index.html?tid=35042> s. 1-11 (11 s).
- NOU 2003:19. Makt og demokrati. Sluttrapport fra Makt og demokratiutredningen. Oslo: Statens forvaltningsstjeneste. s. 37-44(7 s).

Anbefalt litteratur:

- Giddens, A. (1991). *Modernity and Selfidentity. Self and Society in the Late Modern Age*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd
- Meeriam, S.B. (2011). *Fallstudien som forskningsmetod* .Lund, Studentlitteratur AB
- Nielsen, K. Kvale, S. (red.) (1999): *Mesterlære. Læring som sosial praksis*. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS.
- Nordisk pedagogikk 2006, 26 (4) Tema: Profesjonalitet.
- Polanyi, M. (2000). *Den tause dimensjonen*. Oslo: Spartacus Forlag AS.

MASTER I LÆRERPROFESJON OG YRKESUTØVELSE

3.semester

LPY3006 SELVVALGT TEORI

En individuell samlet selvvalgt litteraturliste skal lages i samråd med faglærer, og godkjennes av faglærer en nærmere angitt tid før eksamen.

EDU3086 FAGSPESIFIKT SKRIVEEMNE

Se fellesemner for engelsk og fremmedspråk, kunstfag, lærerprofesjon og yrkesutøvelse og yrkesfag foran.